ZVUKY

Zvuk je všetko, čo počujeme.
Poznáme zvuky:
nehudobné (buchot, šramot, šuchot, vrčanie motora a pod.)
hudobné – voláme ich tóny (tvoria sa hrou na hudobných nástrojoch alebo spevom)

VLASTNOSTI TÓNU

1. **výška tónu** – tóny sú vysoké, nízke
2. **sila tónu** – hlasitosť
3. **dĺžka tónu** – koľko tón trvá
4. **farba tónu** – závisí od hudobného nástroja – rôzne hudobné nástroje majú rôznu farbu tónu – na základe tohto môžeme rozoznať napr. tóny, ktoré sú zahrané na husliach, na klavíri atď.

NOTA

Nota – je hudobné písmeno pre tóny.

Časti nôt sú: hlavička, nožička, zástavka. (Každá nota musí mať hlavičku!)

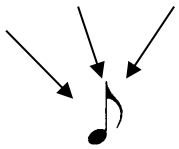

K hlavičke sa postupne pridávajú nožičky. Keď píšeme nožičku zhora, musí byť na pravej strane, keď zdola, musí byť na strane ľavej!

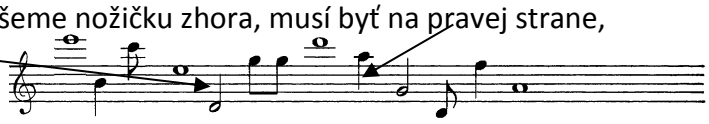

Noty sa spájajú aj tzv. trámčekami:

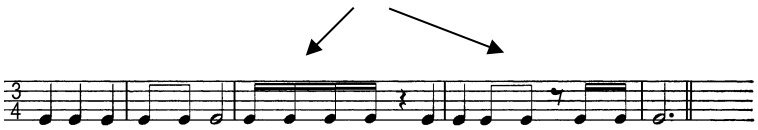

NOTOVÁ OSNOVA

Hudobné znamienka píšeme do notovej osnovy, ktorá sa skladá z 5 čiar a 4 medzier. Čiary a medzery počítame vždy zdola nahor.

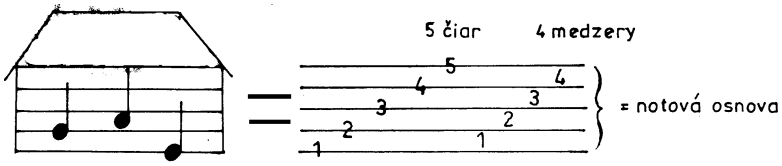

KĽÚČ

Na zápis výšky tónu potrebujeme v našom spôsobe zápisu notovú osnovu a hudobný kľúč.

HUSĽOVÝ KĽÚČ – G kľúč

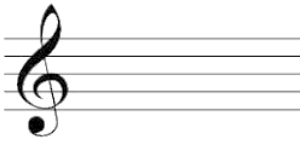

- pre vyššie tóny

BASOVÝ KĽÚČ – F kľúč

- pre nižšie tóny

POMOCNÉ ČIARY

Aby sme mohli písať noty aj mimo notovej osnovy musíme používať pomocné čiary. Tieto čiary píšeme tak isto husto, ako je písaná notová osnova a počítame ich vždy od notovej osnovy.

! POZOR ! Vždy napíšeme najskôr pomocnú čiaru, až potom notu.

(Je jedno, či píšeme notu pod čiaru, na čiaru alebo nad čiaru).

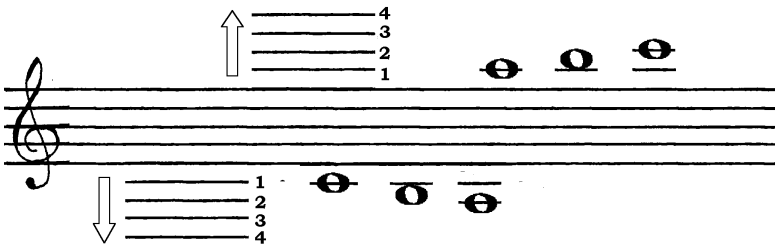

HUDOBNÁ ABECEDA

Tak ako v gramatike máme písmená usporiadané v určitom poradí, ktoré nazývame abeceda, aj v hudbe poznáme tzv. hudobnú abecedu. Hudobná abeceda je 7 za sebou usporiadaných základných tónov: **C, D, E, F, G, A, H**. Tieto tóny sa stále opakujú.

NOTY c1 – c2

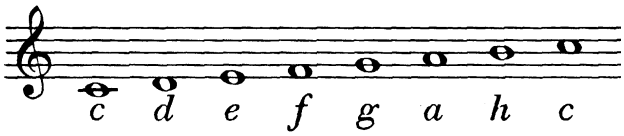

OKTÁVY

Hudobná abeceda má iba 7 základných tónov. Tieto tóny sa opakujú, ôsmy tón je teda zhodný s prvým (má rovnaké meno). Voláme ho oktáva. Každá oktáva začína tónom **c**.

Rozoznávame tieto oktávy (podľa výšky tónov):

V strede klaviatúry sa nachádza **jednočiarková** oktáva. Nad ňou (vpravo) **dvojčiarková, trojčiarková, štvorčiarková** a **päťčiarková**.

Pod jednočiarkovou oktávou (vľavo) sú oktávy: **malá, veľká, kontra** a **subkontra**.

päťčiarková	c^5
štvorčiarková	c^4 d^4 e^4 f^4 g^4 a^4 h^4
trojčiarková	c^3 d^3 e^3 f^3 g^3 a^3 h^3
dvojčiarková	c^2 d^2 e^2 f^2 g^2 a^2 h^2
Jednočiarková	c^1 d^1 e^1 f^1 g^1 a^1 h^1
malá	c d e f g a h
veľká	C D E F G A H
kontra	C_1 D_1 E_1 F_1 G_1 A_1 H_1
subkontra	A_2 H_2

HODNOTY NÔT A POMLČIEK

POMLČKY (pomlčka = znamienko ticha, nehráme, nespievame, netlieskame, mlčíme)

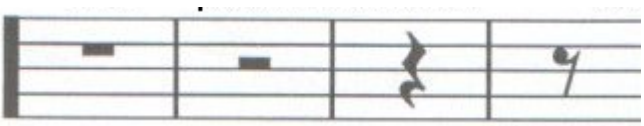

celá pólová štvrťová osminová

CELÁ NOTA A POMLČKA – trvá na 4 doby
PÓLOVÁ NOTA A POMLČKA – trvá na 2 doby
ŠTVRŤOVÁ NOTA A POMLČKA – trvá na 1 dobu
OSMINOVÁ NOTA A POMLČKA – trvá na pol doby

NOTY

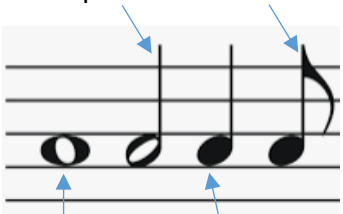

dve osminové noty

CELÁ

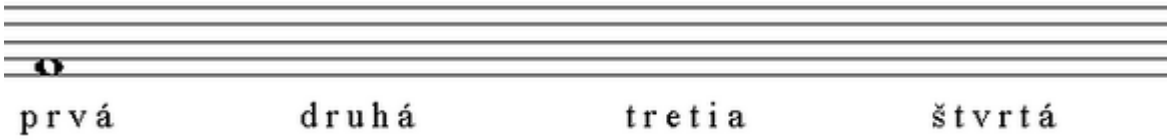

PÓLOVÁ

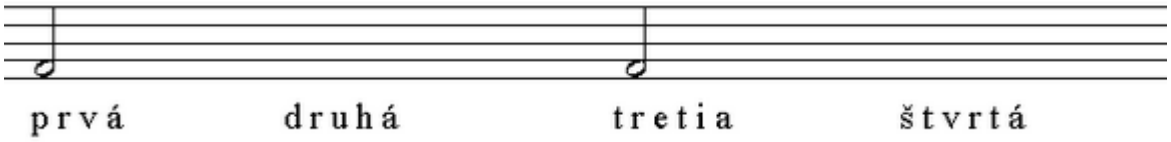

ŠTVRŤOVÁ

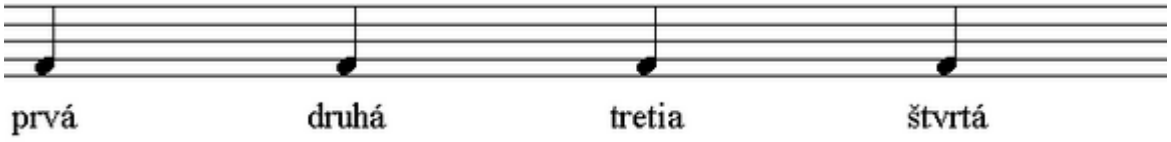

OSMINOVÁ

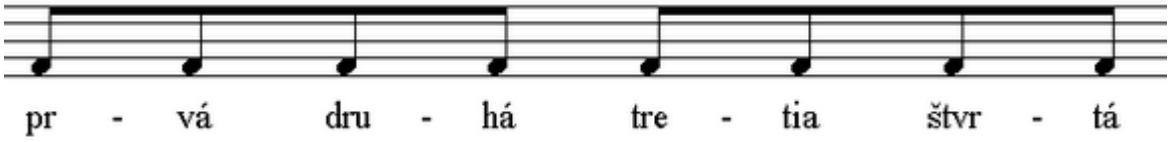

BODKA PRI NOTE

Bodka pri note : predlžuje notu o polovicu jej hodnoty.

Pólová nota s bodkou

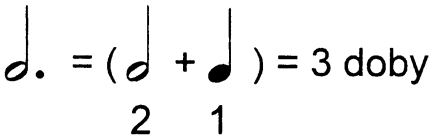
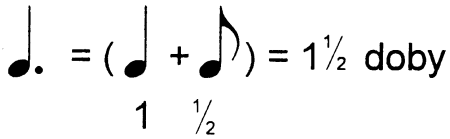
Štvrťová nota s bodkou